

KGW+KBF
15.03.2023
[Signature]

PROJEKT NR 44/2023

Biuro Rady Miejskiej
i Współpracy z Zarządami Osiedli
Wpł. dnia 15. 03. 2023
L.dz.

Projekt uchwały Nr / 2023

RADY MIEJSKIEJ W PRZEMYŚLU

z dnia 2023r.

**w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi
oraz zapobiegania bezdomności zwierząt
na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 roku**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.2023.40) i art. 11a ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz.U.2022.572) Rada Miejska w Przemyślu uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 roku, zwany dalej Programem, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Przemyśla.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

PREZYDENT
MIASTA PRZEMYŚLA
[Signature]
Wojciech Bakun

SKARBNIK MIASTA
10 MAR. 2023
mgr Monika Czuryk

Naczelnik
Wydziału Gospodarki
Komunalnej i Ochrony Środowiska
mgr Karol Wilk

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym
10.03.2023
RADA PRAWNY
Marek Mazur
Re-P-230

0.03.2023
[Signature]

**PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA
BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ PRZEMYŚL
W 2023 ROKU**

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Celem Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 roku (dalej jako: „Program”) jest zapewnienie odłowionym zwierzętom bezdomnym właściwej opieki oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 roku (dalej jako: „Gmina”).

2. Program określa zasady realizacji wskazanych w ust. 1 celów oraz przeznaczone na ich wykonanie środki finansowe.

3. Program ma zastosowanie do wszystkich zwierząt bezdomnych i wolno żyjących kotów przebywających w granicach administracyjnych Gminy.

4. Zadania priorytetowe Programu to:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt oraz ich oznakowanie;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

5. Ilekroć w Programie jest mowa o:

- 1) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Przemyślu;
- 2) Schronisku – należy przez to rozumieć Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Orzechowcach, Orzechowce 3, 37-712 Orzechowce;
- 3) Przychodni weterynaryjnej – należy przez to rozumieć Przychodnię Weterynaryjną „rzeKotka” s.c. lek. wet. Joanna Zubrzycka – Pawlikowska, lek. wet. Piotr Pawlikowski, ul. Ojca Św. Jana Pawła II 104, 37-710 Żurawica;
- 4) Straży Miejskiej – należy przez to rozumieć Straż Miejską w Przemyślu;
- 5) Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska – należy przez to rozumieć Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Przemyślu;
- 6) Gospodarstwie rolnym – należy przez to rozumieć gospodarstwo rolne, którego właścicielem jest Pani Magdalena Małachowska, zlokalizowane pod adresem: Siedliska 80, 37-705 Przemyśl;
- 7) Organizacjach społecznych – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt;
- 8) Społecznych opiekunach kotów wolno żyjących – należy przez to rozumieć osoby, które sprawują opiekę nad kotami wolno żyjącymi na terenie Gminy, zrzeszonych w organizacjach społecznych,

których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt lub niezrzeszonych, działających indywidualnie, z potrzeby własnej.

9) Lekarzu weterynarii współpracującym ze Schroniskiem – należy przez to rozumieć Lecznice weterynaryjną „US-WET” Grzegorz Gudź, ul. Książąt Czartoryskich 33, 37-522 Szówsko.

6. Realizację zadań, o których mowa w ust. 4 prowadzą:

- 1) Schronisko, będące jednostką budżetową Gminy Miejskiej Przemyśl, w zakresie zadań wymienionych w § 1 ust. 4 pkt 1 oraz pkt 4-5;
- 2) Straż Miejska poprzez egzekwowanie przestrzegania przepisów Programu oraz obowiązków ustalonych w odrębnych przepisach dotyczących opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt oraz w zakresie zadania, o którym mowa w § 1 ust. 4 pkt 3;
- 3) Przychodnia weterynaryjna w zakresie zadań wymienionych w § 1 ust. 4 pkt 6 i 8 oraz w zakresie zapewnienia opieki lekarsko-weterynaryjnej kotom wolno żyjącym na zasadach wskazanych w Programie, jak również sterylizacji albo kastracji kotów wolno żyjących;
- 4) Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska przy współpracy ze społecznymi opiekunami kotów wolno żyjących w zakresie zadań, o których mowa w § 1 ust. 4 pkt 2;
- 5) Gospodarstwo rolne w zakresie zadania, o którym mowa w § 1 ust. 4 pkt 7.

§ 2. Rada Miejska uchwalając Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi, zachęca mieszkańców miasta Przemyśla do adopcji zwierząt bezdomnych oraz do dokonywania zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt, jako najskuteczniejszej metody ograniczającej niekontrolowane rozmnażanie się zwierząt.

Rozdział 2

Sposoby realizacji zadań Programu

§ 3. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt

1. Bezdomnym zwierzętom domowym z terenu Gminy zapewnia się miejsce w Schronisku. Zwierzęta przebywające w Schronisku mają zapewnione właściwe warunki bytowania oraz zapewnioną opiekę weterynaryjną.

2. Do Schroniska przyjmowane są zwierzęta, w dobrym stanie zdrowia, pozwalającym na przyjęcie. Bezdomne zwierzęta oraz wolno żyjące koty z terenu Gminy ranne wskutek wypadku komunikacyjnego lub innych przyczyn, pogryzione lub ciężko chore, przed dostarczeniem do Schroniska mają zapewnioną pomoc weterynaryjną w Przychodni weterynaryjnej.

3. Do Schroniska przyjmowane są wolno żyjące koty, które nie są w stanie przeżyć na wolności lub którym wypuszczenie na wolność może przysporzyć cierpienie. Wszystkie koty przed dostarczeniem do Schroniska będą miały wykonane testy diagnostyczne na obecność wirusów FeLV oraz FIP. Koty poddane leczeniu weterynaryjnemu przed przekazaniem do Schroniska zostaną poddane zabiegom podstawowych szczepień, odrobaczenia i odpchlania.

4. Czynności z zakresu opieki lekarsko-weterynaryjnej, o której mowa w ust. 3, wykonuje Przychodnia weterynaryjna. Zwierzę, które ze wskazanych przyczyn nie może wrócić na wolność, zostanie przekazane do Schroniska wraz z pełną informacją weterynaryjną o jego stanie zdrowia oraz z zaleceniami dotyczącymi ewentualnego dalszego leczenia i postępowania.

5. Zwierzęta mogą być dostarczane do Schroniska wyłącznie przez:

- 1) uprawnione podmioty z innych gmin na podstawie zawartych przez Gminę porozumień;
- 2) pogotowie interwencyjne Straży Miejskiej oraz Policję – dotyczy tylko zwierząt z terenu Gminy.

6. Przyjęcia zwierząt do Schroniska dokonuje kierownik Schroniska lub pracownik przez niego wyznaczony. Każde zwierzę wpisuje się do rejestru ze wskazaniem daty przyjęcia do Schroniska, opisu zwierzęcia (tj. płeć, cechy charakterystyczne, stan zdrowia), informacji o okolicznościach i miejscu znalezienia zwierzęcia.

7. Informacje o zwierzętach dostarczonych do Schroniska, w tym oczekujących na adopcję umieszczane są na stronie internetowej Schroniska oraz na portalach społecznościowych.

8. Na właścicielach zwierząt ciąży obowiązek zapewnienia zwierzętom właściwych warunków bytowania i opieki, tak aby zapobiec sytuacjom narażającym zwierzęta na bezdomność. Porzucenie zwierzęcia jest uznane za szczególną formę znęcania się nad nim.

§ 4. Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie

1. Opieka nad wolno żyjącymi kotami bytującymi na terenie Gminy realizowana jest przy współpracy Gminy ze społecznymi opiekunami kotów wolno żyjących.

2. Sprawowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie realizowane jest poprzez:

- 1) zapewnienie opieki weterynaryjnej, o której mowa w § 3 ust. 2-3;
- 2) zapewnienie opieki i miejsca w Schronisku kotom, o których mowa w § 3 ust. 3-4;
- 3) zakup i wydawanie karmy społecznym opiekunom kotów wolno żyjących. Zakupiona karma jest rozdysponowywana przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska;
- 4) sterylizację i kastrację kotów wolno żyjących.

3. Gmina wspiera ograniczanie populacji wolno żyjących kotów. W tym celu wydaje skierowania społecznym opiekunom kotów wolno żyjących na wykonanie zabiegu sterylizacji (w ilości 60 sztuk) lub kastracji (w ilości 40 sztuk) w Przychodni weterynaryjnej oraz pokrywa koszty tych zabiegów. Wnioski o wydanie skierowania na zabieg sterylizacji lub kastracji dostępne są w Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska.

4. Koty wolno żyjące będą przekazywane na zabieg i odbierane przez społecznych opiekunów kotów wolno żyjących. Społeczni opiekunowie, w razie potrzeby, mogą skorzystać z pomocy Straży Miejskiej w zakresie odłowienia oraz przetransportowania do Przychodni weterynaryjnej kotów wolno żyjących na zabieg sterylizacji lub kastracji.

5. Kotom wolno żyjącym poddanym zabiegowi kastracji lub sterylizacji zapewnia się opiekę pooperacyjną w Przychodni weterynaryjnej.

§ 5. Odławianie bezdomnych zwierząt

1. Czynności z zakresu odławiania bezdomnych zwierząt z terenu Gminy prowadzone są w trybie stałym przez pogotowie interwencyjne Straży Miejskiej.

2. Każdy, kto znalazł zwierzę bezdomne na terenie Gminy i nie ma możliwości ustalenia jego właściciela lub dotychczasowego opiekuna lub nie może zwrócić mu zwierzęcia z przyczyn obiektywnych, może zgłosić potrzebę jego odłowienia pod numerem telefonu Straży Miejskiej tj. 986 lub 16 676-70-70.

3. Odławiane będą zwierzęta bezdomne oraz zwierzęta stanowiące zagrożenie dla siebie i innych zwierząt lub ludzi.

4. Odławianiu podlegają także wolno żyjące koty, które są ranne wskutek wypadku komunikacyjnego lub innych przyczyn, pogryzione bądź chore. Dorosłe i zdrowe wolno żyjące koty nie będą odławiane i dostarczane do Schroniska.

5. Odłowione bezdomne zwierzęta domowe przekazywane są do Schroniska.

6. Odłowione bezdomne zwierzęta gospodarskie przekazywane są do Gospodarstwa rolnego.

7. Odłowione zwierzęta bezdomne i koty wolno żyjące wymagające pomocy weterynaryjnej przekazywane są do Przychodni weterynaryjnej.

8. Przed przewiezieniem odłowionego zwierzęcia do Schroniska, gospodarstwa rolnego lub Przychodni weterynaryjnej Straż Miejska podejmie starania jak najszybszego ustalenia właściciela zwierzęcia poprzez m.in. sprawdzenie, czy zwierzę posiada zarejestrowany we właściwej bazie chip lub tatuaż zlokalizowany najczęściej na uchu zwierzęcia, sprawdzenie, czy na obroży znajdują się dane kontaktowe, tzw. adresówki, zawieszki z informacjami o szczepieniu. Zwierzę przekazane do Schroniska, Gospodarstwa rolnego lub Przychodni weterynaryjnej przez Straż Miejską będzie wydane wraz z pełną informacją na temat miejsca i okoliczności znalezienia zwierzęcia oraz możliwie dokładnym opisem zwierzęcia (gatunek, rasa, umaszczenie, cechy charakterystyczne).

9. Odławianie zwierząt bezdomnych oraz kotów wolno żyjących i ich transport odbywa się w sposób humanitarny z wykorzystaniem specjalnego sprzętu, który nie stwarza zagrożenia dla zdrowia i życia odłowionych zwierząt, a także nie będzie zadawał im cierpienia.

§ 6. Sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt oraz ich oznakowanie

1. Odłowione z terenu Gminy psy i koty, które trafiły do Schroniska niezwłocznie poddawane są zabiegom sterylizacji albo kastracji z zastrzeżeniem sytuacji wskazanych w ust. 2.

2. Zabiegów, o których mowa w ust. 1, nie przeprowadza się u zwierząt w okresie 14-dniowej obowiązkowej kwarantanny liczonej od dnia przyjęcia zwierzęcia do Schroniska oraz u których Lekarz weterynarii stwierdził chorobę uniemożliwiającą ich przeprowadzenie lub u zwierząt zbyt młodych (niedojrzałych płciowo).

3. Zabiegi sterylizacji i kastracji dokonywane mogą być tylko przez Lekarza weterynarii współpracującego ze Schroniskiem.

4. Schronisko dokonuje trwałego oznakowania przyjmowanych zwierząt nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia kwarantanny, chyba że lekarz weterynarii zaleci inaczej. Transpondery przeznaczone do oznakowania zwierząt są zgodne z normami wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (tj.Dz. U. z 2022 r. poz. 175 z późn. zm.).

§ 7. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt

1. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt domowych prowadzone jest przez Schronisko w następujący sposób:

- 1) podejmuje się próbę ustalenia dotychczasowego właściciela poprzez sprawdzenie oznakowania zwierzęcia lub zapisanych w bazie danych osobowych właściciela;
- 2) po nawiązaniu kontaktu z ustalonym właścicielem zobowiązany jest on do niezwłocznego odebrania zwierzęcia;
- 3) przy braku możliwości natychmiastowego ustalenia właściciela zwierzę przebywa w Schronisku, gdzie jest zapewniona niezbędna opieka (w tym lekarsko-weterynaryjna) i utrzymywane jest przez 14 dni celem odnalezienia właściciela. Po tym okresie zwierzę może być oddane do adopcji;
- 4) na stronie internetowej Schroniska oraz w mediach społecznościowych publikuje się zdjęcie z krótką charakterystyką zwierzęcia, które trafiło do Schroniska oraz ogłoszenie o poszukiwaniu jego właściciela;
- 5) o adopcję zwierzęcia ze Schroniska ubiegać się może wyłącznie osoba pełnoletnia, posiadająca dowód osobisty, wykazująca znajomość wymogów związanych ze sprawowaniem opieki nad zwierzęciem danego gatunku, świadoma przejęcia odpowiedzialności za zapewnienie odpowiednich warunków jego bytowania. Zwierzę może być wydane ze Schroniska nowemu opiekunowi jedynie po podpisaniu umowy adopcyjnej;
- 6) Gmina podejmuje akcje popularyzujące adopcję zwierząt bezdomnych, prowadząc je samodzielnie lub we współpracy z organizacjami społecznymi, placówkami oświatowymi i Strażą Miejską oraz przy udziale środków masowego przekazu.

2. W przypadku bezdomnych zwierząt gospodarskich, które są oznakowane zgodnie z odpowiednimi przepisami, za poszukiwanie właściciela odpowiedzialny jest Wydział Gospodarki

Komunalnej i Ochrony Środowiska, który kontaktuje się z właściwym biurem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa celem ustalenia dotychczasowego właściciela lub opiekuna zwierzęcia.

3. W przypadku ustalenia właściciela lub opiekuna zwierzęcia, o którym mowa w ust. 3, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska niezwłocznie informuje go o konieczności odebrania zwierzęcia z Gospodarstwa rolnego w terminie dwóch dni roboczych. Właściciel lub opiekun zwierzęcia gospodarskiego, odbierając zwierzę podpisuje potwierdzenie jego odbioru, które przekazywane jest Wydziałowi Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Jeżeli zwierzę nie zostanie odebrane, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego.

4. W przypadku nieoznakowanych bezdomnych zwierząt gospodarskich, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska zgłasza jego przekazanie do Gospodarstwa rolnego właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii oraz zleca zamieszczenie ogłoszenia o jego znalezieniu wraz ze zdjęciem na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych Schroniska, a także na stronie internetowej Gminy. W przypadku nieodnalezienia właściciela lub opiekuna nieoznakowanego zwierzęcia gospodarskiego, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego.

§ 8. Usypianie ślepych miotów

1. Usypianie ślepych miotów prowadzone jest w sposób humanitarny w zakładach leczniczych dla zwierząt. Uśpiony może zostać ślepy miot tj. zwierzęta, które nie otworzyły jeszcze oczu.

2. Decyzję o kwalifikacji miotu do uśpienia podejmuje lekarz weterynarii. Po uśpieniu zwłoki zwierzęce pozostawia się u lekarza weterynarii, w celu przekazania ich do utylizacji uprawnionym podmiotom.

3. W Przychodni weterynaryjnej będą nieodpłatnie usypiane ślepe mioty zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących z terenu Gminy dostarczone przez Straż Miejską.

4. Ślepe mioty, które trafią lub urodzą się w Schronisku, usypiane są przez Lekarza weterynarii współpracującego ze Schroniskiem.

§ 9. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich

1. Bezdomne zwierzęta gospodarskie odłowione z terenu Gminy przekazywane są do Gospodarstwa rolnego, którego właścicielem jest Pani Magdalena Małachowska, zlokalizowanego pod adresem Siedliska 80, 37-705 Przemyśl.

2. Gospodarstwo rolne, o którym mowa w ust. 1, zapewni bezdomnym zwierzętom gospodarskim właściwe warunki bytowania oraz stosowną do gatunku opiekę, w tym opiekę lekarsko-weterynaryjną.

3. W sytuacji, gdy właściciel gospodarstwa rolnego, który zadeklarował przyjęcie zwierząt, nie będzie mógł zapewnić im należytej opieki, Gmina podejmie niezwłocznie działania zmierzające do umieszczenia bezdomnych zwierząt w innym gospodarstwie, odpowiadającym prawnie określonym wymogom.

§ 10. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt

1. Zwierzętom rannym na skutek zdarzeń drogowych zapewnia się całodobową opiekę weterynaryjną w Przychodni weterynaryjnej na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą a lekarzem weterynarii. Zgłoszenia kolizji drogowych z udziałem zwierząt można kierować całodobowo do Straży Miejskiej pod numer telefonu 986.

2. Zapewnienie transportu poszkodowanych zwierząt realizowane jest przez Straż Miejską.

3. W ramach świadczonych usług, o których mowa w ust. 1 Przychodnia weterynaryjna zapewni także:

1) podjęcie interwencji na zlecenie upoważnionych pracowników Urzędu, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej lub Policji w Przemyślu, w stosunku do zwierząt bezdomnych i wolno żyjących kotów, w sytuacji zagrożenia dla zdrowia lub życia zwierzęcia bądź stwarzania zagrożenia dla ludzi;

- 2) leczenie chorych wolno żyjących kotów i zwierząt bezdomnych;
- 3) całodobową gotowość do świadczenia usług wskazanych w pkt 1-2, również w dni wolne od pracy.

4. Po udzieleniu pomocy weterynaryjnej, gdy brak jest przeciwwskazań lekarskich, zwierzę gospodarskie zostanie bezzwłocznie przetransportowane do Gospodarstwa rolnego, natomiast pozostałe zwierzęta bezdomne oraz koty wolno żyjące do Schroniska.

5. Wolno żyjące koty, które ze względu na stan zdrowia trafiły do Przychodni weterynaryjnej, po odpowiednim leczeniu weterynaryjnym, poddaniu ewentualnym zabiegom sterylizacji i kastracji, profilaktycznym szczepieniom, odrobaczeniu i odpchleniu wypuszczane są na wolność w miejscu dotychczasowego bytowania. Powyższe nie dotyczy kotów, o których mowa w § 3 ust. 3.

§ 11. Finansowanie programu

1. Koszty realizacji Programu pokrywane są z budżetu Gminy i obejmują następujący sposób ich wydatkowania:

- 1) 910.498,00 zł brutto – na utrzymanie Schroniska i realizację powierzonych Programem zadań;
- 2) 124.000,00 zł brutto – na świadczenie usług weterynaryjnych w zakresie zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, opieki lekarsko-weterynaryjnej świadczonej na rzecz odłowionych zwierząt bezdomnych i wolno żyjących kotów z terenu Gminy oraz sterylizacji lub kastracji wolno żyjących kotów, a także usypiania ślepych miotów;
- 3) 5.000,00 zł brutto – na zakup karmy dla wolno żyjących kotów i zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich w Gospodarstwie rolnym.

2. Środki finansowe będą wydatkowane z zachowaniem wymogów określonych w przepisach dotyczących finansów publicznych.

Rozdział 3.

Zapobieganie bezdomności zwierząt

§ 12. 1. Zadania dotyczące ograniczania bezdomności zwierząt realizuje Schronisko poprzez:

- 1) przyjmowanie i utrzymywanie bezdomnych zwierząt domowych i wolno żyjących kotów dowiezionych w wyniku akcji odławiania;
- 2) poszukiwanie właścicieli lub opiekunów dla zwierząt przebywających w Schronisku;
- 3) usypianie ślepych miotów zwierząt przebywających w Schronisku;
- 4) sterylizację albo kastrację psów i kotów przebywających w Schronisku, jak również ich trwałe znakowanie;
- 5) wydawanie do adopcji zwierząt przebywających w Schronisku jedynie na podstawie umów adopcyjnych.

2. Gmina w celu ograniczenia bezdomności zwierząt finansuje zabiegi sterylizacji i kastracji wolno żyjących kotów, o których mowa § 4 ust. 3

Rozdział 4.

Działania edukacyjne prowadzone w ramach Programu

§ 13. 1. Działania edukacyjne prowadzone w ramach Programu będą realizowane poprzez:

- 1) promowanie ograniczania populacji zwierząt poprzez świadome adoptowanie zwierzęcia, poprzedzone analizą możliwości zapewnienia im odpowiedniej opieki zarówno w chwili bieżącej jak i w perspektywie przyszłych lat;
- 2) promowanie adopcji zwierząt ze Schroniska;
- 3) promowanie dokonywania zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt, jako najskuteczniejszej metody ograniczającej bezdomność zwierząt

4) promowanie szkoleń z zakresu prawnej ochrony zwierząt oraz materiałów edukacyjnych dotyczących wskazanej problematyki.

2. Działania edukacyjne prowadzone będą poprzez strony internetowe propagujące Program, tj. stronę internetową Urzędu Miejskiego w Przemyślu (www.przemysl.pl) oraz stronę internetową Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Orzechowcach (www.schroniskoorzechowce.pl).

Rozdział 5.

Postanowienia końcowe

§ 14. Informacje o bezdomnych zwierzętach, kotach wolno żyjących bądź o zwierzętach zagubionych lub które uległy wypadkom drogowym na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl, jak również szczegółowe informacje na temat realizacji Programu można uzyskać pod numerami:

- 16 672-07-07 – Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Orzechowcach,
- 16 678-25-56, 16 675-20-39 – Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Przemyślu,
- 16 676-70-70 – Straż Miejska w Przemyślu,
- 796-007-290 - Przychodnia weterynaryjna „rzeKotka” w Żurawicy.

PREZYDENT
MIASTA PRZEMYSŁA

Wajciech Bakun

Naczelnik
Wydziału Gospodarki
Komunalnej i Ochrony Środowiska

mgr Karol Wilk

SKARBNIK MIASTA

mgr Monika Czuryk
10.04.2023

UZASADNIENIE

Do uchwały w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 roku”

„Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę.” (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt).

Bezdomność zwierząt jest zjawiskiem społecznym, którego głównymi przyczynami są:

- 1) porzucenie zwierząt przez właścicieli,
- 2) ucieczki zwierząt,
- 3) łatwość pozyskiwania zwierząt,
- 4) niekontrolowane rozmnażanie zwierząt,
- 5) brak edukacji i wiedzy społeczeństwa w zakresie metod zapobiegania bezdomności, ze szczególnym uwzględnieniem sterylizacji i kastracji.

Sterylizacja i kastracja (pozbawienie możliwości rozmnażania) zwierząt bezdomnych to skuteczna metoda unikania niekontrolowanej rozrodczości tych zwierząt.

Usypianie ślepych miotów tj. zwierząt nie widzących, tuż po urodzeniu, polega na podaniu środka usypiającego przez lekarza weterynarii, który powinien również odnotować w dokumentacji własnej fakt oraz przyczynę usypienia ślepych miotów zwierząt, wynikającą ze złego stanu zdrowia lub dla ograniczenia nadmiernego rozrodu populacji danego gatunku. Zwierzę usypiane musi być traktowane (do ostatniej chwili życia) łagodnie i przyjaźnie, należy zaoszczędzić mu trwogi i dodatkowych udřeceń.

Koty wolno żyjące, bytujące głównie w piwnicach budynków mieszkalnych, są elementem ekosystemu miejsko-wiejskiego, a ich obecność zapobiega rozprzestrzenianiu się gryzoni (myszy). Koty te nie są zaliczane do zwierząt bezdomnych, dlatego nie należy ich wylapywać ani wywozić do Schroniska, lecz stwarzać warunki bytowania w miejscu ich dotychczasowego schronienia.

Zwierzęta bezdomne – należy przez to rozumieć zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały.

Podstawą prawną podjęcia przez Radę Miejską w Przemyślu uchwały w sprawie określenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 roku” jest art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U.2022.572).

Niniejszy Program stanowi dokument określający w perspektywie rocznej cele, zadania i zasady zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w obszarach ustanowionych Ustawą o ochronie zwierząt jako obligatoryjne, tj.:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- odławianie bezdomnych zwierząt,
- sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt,
- poszukiwanie właścicieli bezdomnych zwierząt,
- usypianie ślepych miotów,
- zapewnienie miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich we wskazanym gospodarstwie rolnym,
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Program ma zastosowanie do zwierząt bezdomnych, w szczególności psów i kotów oraz kotów wolno żyjących, a także bezdomnych zwierząt gospodarskich.

Projekt Programu, o którym mowa, opiniuje powiatowy lekarz weterynarii, organizacje społeczne, których statutowym celem jest ochrona zwierząt, działające na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl oraz dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich, działających na obszarze Gminy. Opracowany projekt „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 roku” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa zasady opieki nad bezdomnymi zwierzętami i problemu ich bezdomności. Treść przedmiotowego projektu Programu została wypracowana wspólnie z przedstawicielem Stowarzyszenia Ochrony Zwierząt „Nadzieja” w Przemyślu.

Zgodnie z art. 11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt projekt Programu został przesłany do zaopiniowania (w dniach: 31.01.2023 r. i 02.02.2023 r.) do Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Przemyślu, Stowarzyszenia „Kudłate serce”, Stowarzyszenia Ochrony Zwierząt „Nadzieja”, Koła Łowieckiego Leśników „Dzik” w Przemyślu, Wojskowego Koła Łowieckiego „Miś” w Przemyślu, Przemyskiego Klubu Łowieckiego „PONOVA” oraz Powiatowego Lekarza Weterynarii w Przemyślu. Zgodnie z art. 11a ust. 8 ustawy o ochronie zwierząt, podmioty, do których przesłano do zaopiniowania Projekt Programu, w terminie do 21 dni od otrzymania projektu programu wydają opinię o projekcie. Nie wydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu. Stowarzyszenie „Kudłate serce” otrzymało do zaopiniowania przedmiotowy Projekt dnia 4 lutego 2023 r., Koło Łowieckie Leśników „Dzik” w Przemyślu dnia 7 lutego 2023 r., natomiast Wojskowe Koło Łowieckie „Miś” w Przemyślu dnia 13 lutego 2023 r. Terminy udzielenia opinii w przedmiotowym zakresie upłynęły odpowiednio w dniach 27.02.2023 r., 28.02.2023 r. oraz 06.03.2023 r. W związku z brakiem odpowiedzi od w/w podmiotów, zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt należy uznać, że opiniują one pozytywnie otrzymany projekt Programu.

Pozytywną opinię o projekcie Programu złożyły w formie pisemnej: Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami w Przemyślu, Przemyski Klub Łowieckiego „PONOVA” oraz Pan Tomasz Dzimira - Powiatowy Lekarz Weterynarii w Przemyślu.

Jedynie Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt „Nadzieja” przekazało negatywną opinię o przesłanym Projekcie (kopia w załączeniu). Nie mniej jednak należy stwierdzić, że przedmiotowe uwagi nie są merytoryczne i wynikają z błędnej interpretacji przepisów prawa i linii orzecznictwa. Wszystkie wymagane ustawowo obligatoryjne elementy Programu zostały w nim zawarte, o czym najlepiej świadczy pozytywna opinia Powiatowego Lekarza Weterynarii w Przemyślu.

Reasumując, pozytywną opinię o projekcie Programu wyraziło sześć podmiotów (trzy w formie pisemnej, pozostałe poprzez tzw. „milczącą zgodę”), natomiast negatywną opinię wyraził jeden podmiot. Nadmieniam, że dla organu nie jest wiążąca opinia o Projekcie Programu.

PREZYDENT
MIASTA PRZEMYSŁA

Wojciech Bakun

Naczelnik
Wydziału Gospodarki
Komunalnej i Ochrony Środowiska

mgr Zdzisław Wilk

10.03.23 r.
z km

Kancelaria Ogólna

Od: PKŁ Ponowa w Przemysłu <ponowa1924@op.pl>
Wysłano: niedziela, 19 lutego 2023 19:16
Do: kancelaria@um.przemysl.pl
DW: Maciupa Władysław new; Krzysztof Fabian
Temat: OPINIA - odpowiedź na pismo z dnia 02.02.2023 r. (GK.6140.6.2023)
Załączniki: Program Przemysł 2023 .pdf

22 02 2023
K. Joch
K

URZĄD MIEJSKI w Przemysłu
KANCELARIA OGÓLNA
20.02.2023
WPLYNĘŁO DNIA
L.dz. 10350.2023A

--
Darz Bór

Sekretarz

Andrzej Równicki

Przemyski Klub Łowiecki "Ponowa" w Przemysłu

**Przemyski Klub Łowiecki "PONOWA"
w Przemyślu**

1924r

13.02.2023 r.

Ldż. 171/02/23

**Pan Wojciech Bakun
Prezydent Miasta Przemyśla
ul. Rynek 1
37-700 Przemyśl**

Zarząd KŁ PKŁ „Ponowa” w Przemyślu, w odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 02.02.2023 r. (GK.6140.6.2023) informuje, że nie wnosi zastrzeżeń do projektu - „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 r.”

Z myśliwskim „Darz Bór”

Za Zarząd

Prezes Koła

Władysław Maciupa

Koło Przemyski Klub Łowiecki "PONOWA"

ul. Sikorskiego 13, 37-700 Przemyśl
tel. 604 359 772

NIP 795-10-72-994 Regon 650080079

<http://www.ponowa.org>

ponowa1924@op.pl

Przemyśl, dnia 15.02.2023 r.

L.02 40136.2023/1

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

W PRZEMYŚLU

Tomasz Dzimira

22.02.2023

T.K. Jędraszek

Prezydent Miasta Przemyśla

Nasz znak: PIW.PZ.546.6.2023

Dot. sprawy: GK.6140.6.2023

pisma z dnia: 31.01.2023r. i 2.02.2023 r.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Przemyślu działając na podstawie art.11a, ust. 8 w związku z ust. 7 pkt 1, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2020.638 t.j. z późn. zm.), wyraża **pozytywną** opinię o przesłanym projekcie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 roku”.

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Przemyślu

Tomasz Dzimira
Lek. Wet. Tomasz Dzimira

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Lwowska 7 A, 37-700 Przemyśl

Centrala tel. 16/676-83-60, Fax. 16/678-42-59,

e-mail: [e-mail: przemysl.miw@wetgiw.gov.pl](mailto:przemysl.miw@wetgiw.gov.pl) <http://piwprzemysl.mojbip.pl>

G.1
2023

Przemyśl, dnia 1 marca 2023 r.

Towarzystwo Opieki
Nad Zwierzętami w Przemyślu
ul. Pl. Konstytucji 3 Maja 5
37-700 Przemyśl

17640. 2023

Przemyśl
2023-03-03

Wykaz: 2023-03-03
Nr:
Podpis: *[Signature]*

[Signature]

Prezydent Miasta Przemyśla
ul. Rynek 1
37-700 Przemyśl

W odpowiedzi na pisma z dnia 31.01.2023 r. i 02.02.2023 r. znak GK.6140.6.2023 w sprawie wyrażenia opinii na temat Projektu Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 r., informuję, że na podstawie art. 11a ust. 8 w zw. z ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz.U.2020.638 z późn. zm.) Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami w Przemyślu wyraża **pozytywną** opinię o przestającym Projekcie.

TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI
w Przemyślu
Plac Konstytucji 5/3, 37-700 Przemyśl
tel. 16 677 89 11, 679 04 30
NIP 795-18-31-158, REGON 650213824

Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami
ul. Rynek 1, 37-700 Przemyśl
tel. 16 677 89 11, 679 04 30
[Signature]

012
Prze. 01.02.2023

10345 0238

Przemyśl, dnia 15 lutego 2023 roku

**Opinia o projekcie
Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności
zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 r.**

Zgodnie z art. 11a ust. 8 w zw. z art. 11a ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 572), dalej jako: „u.o.z.”, działając w imieniu Stowarzyszenia Ochrony Zwierząt „Nadzieja”, dalej jako: „Stowarzyszenie”, będącym działającą na obszarze Gminy Miejskiej Przemyśl organizacją społeczną, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, przedkładam opinię o projekcie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 r., dalej jako: „Projekt Programu”, przekazanym do zaopiniowania w dniu 6 lutego 2023 r.

W niniejszej opinii analizą i wnioskami objęto w szczególności zgodność przepisów zawartych w opiniowanym Projekcie Programu z prawem rangi ustawowej, rozporządzeniami oraz dobrymi praktykami w zakresie humanitarnej ochrony zwierząt.

I. Uwagi ogólne

Zgodnie z art. 11 u.o.z., zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Na podstawie art. 11a ust. 1 u.o.z., rada gminy zobowiązana jest do podjęcia corocznie do dnia 31 marca uchwały – będącej aktem prawa miejscowego – zawierającej program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt. Podkreślenia wymaga, że program uchwalony na podstawie art. 11a ust. 1 u.o.z. „konkretyzuje sposoby działania gminy w celu należytego wypełnienia jej obowiązków wynikających z ustawy o ochronie zwierząt. Jego treść stanowią normy planistyczne, normy-prognozy i zasady postępowania w określonych sytuacjach, których realizacja stanowi zadania własne gminy¹.

W programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt zawarte zostają poszczególne działania w odniesieniu do zwierząt bezdomnych, przez które zgodnie z definicją legalną wprowadzoną w art. 4 pkt 17, rozumie się zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zbłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały. Ustawa o ochronie zwierząt w art. 11a ust 2 pkt 1-8 wskazuje obligatoryjne elementy programu, do których zalicza:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 3) obligatoryjną sterylizacją albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 4) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 5) usypianie ślepych miotów;
- 6) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;

¹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 10 kwietnia 2018 r., sygn. akt II SA/OI 191/18, LEX nr 2476961.

- 7) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Ponadto, pomimo że definicja legalna zwierząt bezdomnych nie obejmuje swoim zakresem kotów wolno żyjących, ustawodawca w art. 11a ust. 2 pkt 2 zdecydował o obligatoryjności elementu programu jakim jest opieka, w tym dokarmianie wolno żyjących kotów.

Katalog zadań wskazany w art. 11a ust 2 ma charakter otwarty, na co jednoznacznie wskazuje użycie przez ustawodawcę zwrotu „w szczególności”, co oznacza, że oprócz elementów obligatoryjnych program może zawierać także inne, efektywne działania mające na celu realizację przez gminę zadania obejmującego zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewniania opieki oraz wyłapywania bezdomnych zwierząt. Ustawodawca, jako przykładowe działania fakultatywne, wskazuje na plan znakowania zwierząt (art. 11a ust. 3) oraz plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie (art. 11a ust. 3a).

Rada gminy zobowiązana jest ponadto do wskazania wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację programu oraz sposobów wydatkowania tych środków. Na gruncie art. 11a ust. 5 niewystarczającym działaniem jest wskazanie określonej kwoty przeznaczonej na dany rok realizacji programu, bowiem doprecyzowania wymaga także sposób jej wydatkowania. Zgodnie z utrwaloną linią orzeczniczą, „tylko powiązanie uchwalonej kwoty środków finansowych przeznaczonych na realizację programu z konkretnym sposobem ich wydatkowania pozwala przyjąć, że nie jest on fikcją i umożliwia faktycznie wykonanie poszczególnych zadań, które są liczne, zgodnie z przyjętymi w uchwale priorytetami”².

Podkreślenia wymaga, że wszystkie regulacje prawne, w tym zawarte w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, muszą być zgodne z podstawowymi zasadami ustawy o ochronie zwierząt, w szczególności z art. 1 ust. 1, który formalnie przesądza o tym, że zwierzę jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia nie jest rzeczą oraz z art. 5 w zw. z art. 4 pkt 2 ustanawiającym zasadę humanitarnego traktowania, która nakazuje traktowanie zwierząt w sposób uwzględniający jego potrzeby oraz zapewniający mu ochronę i opiekę.

II. Tezy opinii

Biorąc pod uwagę przeprowadzoną poniżej szczegółową analizę Projektu Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w 2023 roku, Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt „Nadzieja” na podstawie art. 11a ust. 8 u.o.z., **wyraża negatywną opinię o Projekcie Programu.**

W ocenie Stowarzyszenia konieczna jest zmiana praktyk utrwalonych na podstawie dotychczasowych regulacji programów z lat poprzednich, jak również praktyk które

² m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 19 maja 2016 r. sygn. akt II SA/Kr 221/16 LEX nr 2056522, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 27 września 2017 r. sygn. akt II SA/Go 797/17 LEX nr 2363383 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 14 stycznia 2015 r., sygn. akt II SA/Wr 752/14 LEX nr 1820689.

funkcjonować będą na podstawie Projektu Programu. Uchwalenie programu w brzmieniu zaproponowanym w Projekcie Programu w wersji przedstawionej do zaopiniowania, **spowoduje, że uchwała będzie istotnie naruszać prawo, co może stanowić podstawę do stwierdzenia jej nieważności.**

W dalszej części opinii, w oparciu o orzecznictwo sądów administracyjnych, dorobek doktryny, jak również literaturę naukową, dokonano szczegółowej analizy regulacji Projektu Programu oraz wskazano, w jakim zakresie naruszają lub mogą naruszać przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

III. Analiza szczegółowych rozwiązań zaproponowanych w Projekcie Programu

1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt

W tym miejscu należy poczynić uwagę w zakresie brzmienia § 5 ust. 6 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 06/2016 z dnia 3 marca 2016 r. Regulaminu Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Orzechowcach. Ostatnie zdanie wskazanego ustępu tj. „zabiegami [sterylizacji/kastracji] obejmuje się wszystkie dorosłe samice, a w przypadku samców kwalifikacja do zabiegu wynika z nadmiernej agresywności lub innych wskazań lekarza weterynarii.”³, pozostaje w sprzeczności z regulacją art. 11a ust. 2 pkt 4 u.o.z., który przesądza o obligatoryjności sterylizacji albo kastracji zwierząt w schroniskach dla zwierząt. Poddanie zwierzęcia przebywającego w schronisku zabiegowi kastracji albo sterylizacji jest zatem działaniem obowiązkowym i nie można uzależniać go od płci zwierzęcia, czy też od wykazywanej przez nie agresywności. Ponadto, chociaż lekarz weterynarii może podjąć decyzje w zakresie nie poddania zwierzęcia wskazanym zabiegom, gdy istnieją ku temu odpowiednie przesłanki, to jednak nie jest to tożsame z tym, że zabiegi wykonywane samcom mogą być uzależnione są od „innych wskazań lekarza weterynarii”. Przeprowadzanie zabiegu kastracji albo sterylizacji zwierząt w schroniskach jest zadaniem obligatoryjnym, niezależnym od płci zwierzęcia, ani uwarunkowań związanych z jego charakterem.

Podkreślam jednocześnie, że zgodnie z ust. 7 opinii ws. projektu programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemysł w 2021 r z dnia 8 marca 2021 r. (PNW.074,12,2021) – będącej odpowiedzią na opinię Stowarzyszenia w sprawie projektu programu z 2021 r. – wskazano, że „trwają prace nad jego [Regulaminu Schroniska] aktualizacją”. Z powyższego wynika zaś, że prace do dziś (tj. 15 lutego 2023 r.) nie zostały poczynione, na co zwracano również uwagę w opinii projektu programu na rok 2022 r.

Opiniująca – chociaż zdaje sobie sprawę z tego, że przedmiotem niniejszej opinii jest Projekt Programu, a nie Regulamin Schroniska – czuje się zobligowana do poczynienia powyższych uwag ze względu na fakt, iż Schronisko jest jednostką budżetową Gminy Miejskiej Przemysł oraz, że przedmiotowy regulamin kształtuje sposób wykonania zadań własnych gminy poprzez stanowienie zasad ich wykonywania, a także ze względu na zasadę, zgodnie z którą akty prawa wewnętrznego nie mogą w żadnym wypadku kolidować z unormowaniem prawa powszechnie obowiązującego.

³ Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 06/2016 z dnia 3 marca 2016 r. Regulamin Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Orzechowcach, (dostęp online: 10 lutego 2023 r.)
https://przemysl.pl/download/attachment/51581/2016_03_03regulamin_schroniska_nowy.pdf.

2. Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie

Uregulowanie kwestii opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmiania stanowi obligatoryjny element programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy w wyroku z dnia 22 marca 2017 r. wskazał, że na podstawie art. 11a ust. 2 pkt 2 u.o.z. na radę nałożony został „obowiązek podania konkretnego sposobu działania w zakresie ustalania miejsc, w których przebywają koty wolno żyjące (...) oraz miejsc i częstotliwości dokarmiania tych zwierząt”⁴. Rada gminy ma obowiązek skonkretyzowania regulacji art. 11a ust 2 pkt 2 „nie tylko poprzez wskazanie działań, jakie w zakresie danego zadania miałyby być podejmowane, ale również podmiotów odpowiedzialnych za umożliwienie ich realizacji”⁵. Opieka nad kotami wolno żyjącymi polegać powinna m.in. na ustaleniu liczby kotów wolno żyjących na terenie gminy, dokarmianiu ich a także ustaleniu, kontrolowaniu oraz utrzymywaniu czystości w miejscach ich bytowania⁶. Dla przykładu należy wskazać, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 15 stycznia 2020 r. za prawidłowe i wyczerpujące delegację ustawową uznał wskazanie w programie czynności w zakresie m.in. identyfikacji miejsc przebywania kotów wolno żyjących oraz miejsc ich dokarmiania, zapewnienia im schronienia, usypiania ślepych miotów, szczepienia przeciw wściekliznie, jak też ich sterylizacji i kastracji⁷.

Podkreślenia wymaga dodatkowo fakt, że zgodnie w przyjętym w orzecznictwie sądów administracyjnych stanowiskiem „program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, mając na uwadze celowościową wykładnię art. 11a u.o.z., potrzebę należytej i rzeczywistej ochrony zwierząt, okresowy charakter programu i zaledwie roczny okres jego obowiązywania - musi mieć charakter wykonawczy, konkretny oraz być dostosowany do warunków lokalnych”⁸.

Wobec powyższego, regulacjom § 4 należy zarzucić:

- 1) brak wskazania konkretnych miejsc przebywania i dokarmiania kotów oraz brak określenia miejsc i częstotliwości ich dokarmiania;

W tym miejscu należy powtórzyć za Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Bydgoszczy, że „stanowi istotne naruszenie prawa ogólnikowość zapisów (...) albowiem nie podano w nich konkretnego sposobu działania w zakresie ustalania miejsc, w których przebywają koty wolno żyjące, ani nie określono (...) miejsc i częstotliwości dokarmiania tych zwierząt”⁹. Ponadto, zgodnie z informacją uzyskaną w trybie dostępu do informacji publicznej od Urzędu Miejskiego w Przemyślu w dniu 6 września 2021 r.

⁴ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 22 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Bd 1353/16, LEX nr 2284664.

⁵ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 stycznia 2020 r., sygn. akt IV SA/Wa 2541/19, LEX nr 3059199.

⁶ Rudy M., *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt jako podstawowa forma realizacji zadania gminy z zakresu opieki nad zwierzętami*, „Samorząd Terytorialny” 2018, nr 9, s. 38.

⁷ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 15 stycznia 2020 r., sygn. akt II SA/Ke 1048/19, LEX nr 2775894.

⁸ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z 29 listopada 2022 r., II SA/Ke 545/22, LEX nr 3441962.

⁹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 22 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Bd 1353/16, LEX nr 2284664.

(GK.1431.15.2021): „w roku 2021 Urząd Miejski nie wydawał karmy dla społecznych opiekunów kotów wolno żyjących. Zakupienie karmy (...) jest planowane w miesiącu październiku 2021 r.". Biorąc pod uwagę datę złożenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej tj. 23 sierpnia 2021 r. oraz treść uzyskanej wówczas odpowiedzi, jak również informacje uzyskane od Naczelnika Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Przemyślu w toku szkoleń oraz konsultacji, stwierdzić należy, że Gmina Miejska Przemyśl planuje dokarmianie kotów wolno żyjących jedynie w okresie jesienno-zimowym. Wobec powyższego podkreślić należy, że takie działania tj. ograniczanie podejmowania czynności związanych z realizacją zadania gminy polegającego na dokarmianiu kotów wolno żyjących jedynie do określonych miesięcy jest niezgodne z art. 11a ust. 2 pkt 2 u.o.z. Ustawodawca nie nadał bowiem gminie uprawnienia do czasowego zawężenia – rozumianego jako dokonanie wyboru w jakich miesiącach lub w jakim okresie – sprawowana będzie opieka nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie. Wykładnia celowościowa art. 11a ust. 2 wskazuje na to, że zadania w nim zawarte powinny być realizowane przez cały rok, a organowi gminy nie pozostawiono luzu decyzyjnego w tym zakresie. Jak wskazano wcześniej, zarówno w poprzednim programie, jak i w Projekcie Programu nie wskazano czasowego ograniczenia wprost, jednak Gmina Miejska Przemyśl przyjmując opisaną powyżej praktykę nie realizuje w pełni obowiązku nałożonego na nią art. 11a ust. 2 pkt 2 u.o.z.

Ponadto ograniczenie okresu, w jakim dokarmiane mają być koty wolno żyjące, nie ma żadnego uzasadnienia, ponieważ zwierzęta te potrzebują pożywienia również poza okresem jesienno-zimowym. Koty wolnożyjące w miastach często nie mają szans na znalezienie pożywienia w inny sposób niż poprzez dostarczenie im go przez ludzi. Dodatkowo, regularne dokarmianie kotów wolno żyjących w miesiącach jesienno-zimowych doprowadzi do ukształtowania nawyków żywnościowych u tych zwierząt, spowoduje problemy z samodzielnym zdobywaniem pożywienia, a w konsekwencji – w braku dokarmiania – do cierpienia spowodowanego głodem.

Jednoznacznie stwierdzić zatem należy, że konieczne jest rozszerzenie zapisu poprzez stwierdzenie, że dokarmianie będzie odbywać się przez cały rok oraz koniecznym jest zabezpieczenie adekwatnych środków finansowych przeznaczonych na ww. zadanie Gminy. Ponadto w Projekcie Programu należy wskazać konkretne miejsca, w których przebywają koty wolno żyjące oraz w których będą one dokarmiane, jak również z jaką częstotliwością będzie się to odbywać.

2) nieadekwatną do skali zjawiska w Gminie liczbę skierowań na zabiegi kastracji i sterylizacji;

Ponownie należy się odnieść do treści odpowiedzi uzyskanej w trybie dostępu do informacji publicznej (GK.1431.15.2021), zgodnie z którą w 2021 r. wydano 41 skierowań łącznie na sterylizację i kastrację kotów wolno żyjących. „Skierowania na zabiegi sterylizacji i kastracji można było pobrać od 1 lutego 2021 r. Ostatnie skierowanie na zabieg sterylizacji zostało wydane dnia 18 czerwca 2021 r., natomiast ostatnie skierowanie na zabieg kastracji wydano dnia 12 maja 2021 r.". Z powyższego wynika, że pula skierowań na zabiegi kastracji i sterylizacji kotów wolno żyjących wyczerpana została już w połowie roku, dla którego podjęty został obowiązujący w 2021 r. program, co świadczy o dużym zapotrzebowaniu na wskazane zabiegi. W Projekcie Programu nie podwyższono liczby skierowań na zabiegi kastracji i sterylizacji dla wolno żyjących kotów względem programu

z 2022 r., pomimo tego, że z oczywistych względów jest ona niewspółmierna do rzeczywistego zapotrzebowania. Należy również wskazać, że Stowarzyszenie, które ponosi koszty sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących z środków własnych na skutek zgłaszanych przez osoby zajmujące się tymi zwierzętami potrzeb, wielokrotnie postulowało konieczność zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na ww. zdanie oraz konieczność zwiększenia liczby dokonywanych zabiegów. **Co wynika z powyższego, Gmina od co najmniej dwóch lat nie zabezpiecza właściwych środków finansowych na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt.** Zgodnie z dominującą linią orzeczniczą, gmina powinna corocznie weryfikować program i „dostosowywać go do aktualnych warunków i potrzeb w tym obszarze działania”¹⁰.

Należy podkreślić, że jak wskazał m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach **„za przyjęciem, że kastracja i sterylizacja stanowią element opieki nad wolno żyjącymi kotami przemawia (...) fakt, iż zabiegi te w konsekwencji służą ograniczeniu nie tylko cierpień, cierpień, jakie stają się udziałem rozmnażających się bez kontroli kotów (następnie głodujących, ginących pod kołami samochodów, padających ofiarą różnego typu bestialstw etc.), ale także wydatków publicznych na opiekę nad tą grupą zwierząt.** Trzeba bowiem wskazać, że gminy mając obowiązek dokarmiać koty wolno żyjące i nie podejmując żadnych działań zapobiegających niekontrolowanemu przyrostowi ich liczebności, prowadzą wprost do systematycznego wzrostu potrzeb finansowych związanych z taką opieką. (...) **Tylko prowadzona w rozsądny sposób polityka ograniczania populacji wolnożyjących kotów, pozwoli na podniesienie jakości ich życia, zapewni prawidłowy rozwoju oraz właściwą pomoc wszystkim wolnożyjącym kotom.**”¹¹.

- 3) brak zapewnienia schronienia oraz szczepień przeciwko wściekliźnie i innym chorobom zakaźnym;

Jak podkreślano już wcześniej, program nie może cechować się zbyt dużym stopniem ogólności. W odniesieniu do zadania w zakresie opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmiania należy wskazać, że pojęcie „opieki” powinno być – zgodnie z intencją ustawodawcy – interpretowane szerzej niż poprzez ograniczanie go do samego dokarmiania. Należy powtórzyć za Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Kielcach, że za wyczerpujące delegację z art. 11a ust. 2 pkt 2 uznać można „uwzględnienie w programie zapisów dotyczących zapewnienie im m.in. schronienia, szczepień przeciw wściekliźnie i innym chorobom zakaźnym”¹². Tymczasem w Projekcie Programu nie uregulowano kwestii zapewnienia przez Gminę schronienia dla kotów wolno żyjących ani nie zagwarantowano im szczepień przeciwko wściekliźnie i innym chorobom zakaźnym. Należy podkreślić, że „w czasie zimy gmina powinna zapewnić schronienia dla kotów wolno żyjących, a w czasie upałów powinna dbać o dostęp do wody pitnej”¹³.

¹⁰ Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 14 maja 2021 r., sygn. akt II SA/Łd 13/21, LEX nr 3185805

¹¹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt IISA/GI 118/17, LEX nr 2297027.

¹² Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 15 stycznia 2020 r., sygn. akt II SA/Ke 1048/19, LEX nr 2775894.

¹³ Muś A., Hajduk A., *Obowiązki gmin i miast wobec zwierząt*, Katowice 2022, s. 83.

3. Odławianie bezdomnych zwierząt

W Projekcie Programu nie określono sposobu postępowania ze zwierzętami bezdomnymi, które zostały odłowione poza godzinami działania Schroniska, w szczególności nie wskazano, czy Straż Miejska dysponuje odpowiednio wyposażonym miejscem do przetrzymania odłowionego zwierzęcia. Na stronie Schroniska widnieje zaś informacja, że Schronisko czynne jest jedynie do godz. 16:00 lub do godz. 17:00. W związku z powyższym należałoby uregulować w Projekcie Programu sposób postępowania ze zwierzętami odłowionymi poza godzinami Schroniska lub wskazać, że w godzinach nocnych również dyżurują w nim pracownicy, jeśli taka praktyka jest stosowana.

4. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej zwierzętom bezdomnym

W § 10 ust. 3 pkt 1 Projektu Programu uzależniono podjęcie przez Przychodnię interwencji w przypadku zdarzenia drogowego z udziałem zwierzęcia od zlecenia mu tego zadania przez upoważnionych pracowników Urzędu Miejskiego w Przemyślu, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej lub Policji w Przemyślu. Czynności związane z udzielaniem pomocy zwierzętom poszkodowanym w wyniku zdarzeń drogowych powinny być podejmowane niezwłocznie, bowiem w innym wypadku może to prowadzić do działań niehumanitarnych wobec zwierząt, co jest wprost sprzeczne z ustawą o ochronie zwierząt.

5. Finansowanie programu

Regulacji § 11 Projektu Programu należy zarzucić niepełną i nieprawidłową realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 11a ust. 5 u.o.z.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny, „nie ulega wątpliwości, że wskazany przepis [art. 11a ust. 5 u.o.z.] bezwzględnie wymaga, by rada gminy w sposób szczegółowy i wyczerpujący określiła wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programu oraz sposób wydatkowania tych środków poprzez egzemplifikację zadań wykonywanych w ramach programu oraz określenie środków na realizację poszczególnych zadań”¹⁴. Ponadto, w orzecznictwie sądów administracyjnych za wadę uznaje się pozostawienie swobody lub możliwości doprecyzowania w umowach sposobu rozdysponowania środków finansowych innym podmiotom, które współpracują przy wykonywaniu uchwały¹⁵.

§ 11 Projektu Programu został w całości skonstruowany w sposób wadliwy. Nie wydzielono kwot na poszczególne obligatoryjne zadania realizowane chociażby przez Schronisko w zakresie obligatoryjnej kastracji i sterylizacji zwierząt w nim przebywających, czy środków przeznaczonych na oznakowanie zwierząt. Ponadto, nie wskazano jakie środki przeznaczone zostaną na zapewnienie opieki kotom wolno żyjącym poza funduszami przeznaczonymi na karmę. Tym samym § 11 wbrew przepisowi art. 11a ust. 5 u.o.z. nie reguluje w sposób całościowy kwestii finansowania poszczególnych zadań przewidzianych w Projekcie Programu.

Powtórzyć należy za Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie, że „pominięcie określenia środków przeznaczonych do realizacji jednego z celów Programu, a w konsekwencji brak wskazania sposobu wydatkowania tych środków na realizację

¹⁴ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 września 2020 r., sygn. akt II OKS 1087/20, LEX nr 3062498.

¹⁵ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 stycznia 2020 r., sygn. IV SA/Wa 2559/19, LEX nr 3053421.

Programu, stanowi istotne naruszenie prawa, ponieważ kwestia określenia sposobu wydatkowania kwot na poszczególne zadania objęte programem ma zasadnicze znaczenie dla realizacji całej uchwały” oraz że „takie naruszenie art. 11a ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt przesądza o wadliwości uchwały, skutkującej koniecznością jej eliminacji z obrotu prawnego. Prawidłowe wskazanie środków finansowych obejmujących koszty wykonywania poszczególnych zadań objętych takim programem jest niezbędne do wykonania całej uchwały.”¹⁶.

Regulacje takie nie wypełniają delegacji ustawowej zawartej w ustawie, „ponieważ nie informują o przeznaczeniu konkretnej sumy na wykonanie każdego zadania z osobna. Należy zauważyć, że ustawodawca w art. 11a ust. 5 ustawy nałożył na radę gminy obowiązek wskazania w programie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposobu wydatkowania tych środków. Użyte w tym przepisie określenie „sposób wydatkowania środków finansowych”, oznacza wymóg przedstawienia w uchwale, dotyczącej programu zapobiegania bezdomności zwierząt, jako elementu obligatoryjnego, sposobu rozdysponowania puli środków finansowych przeznaczonych na poszczególne cele i założenia przyjęte w programie”¹⁷.

IV. Wnioski i uwagi końcowe

W Projekcie Programu nie zawarto regulacji dotyczących fakultatywnych elementów przewidzianych w art. 11a ust. 3 oraz ust. 3a u.o.z., tj. planu znakowania zwierząt w gminie oraz planu sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką pozostają zwierzęta. Postulować w tym zakresie należy przynajmniej współfinansowanie przez Gminę zabiegów kastracji i sterylizacji dla zwierząt domowych posiadających właściciela lub opiekuna oraz tzw. „czipowania” zwierząt. Wskazać należy, że powyższe metody są niezwykle skuteczne w kontekście zarządzania populacją zwierząt niechcianych¹⁸.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli „przy braku bądź znikomym zakresie działań profilaktycznych, problem bezdomności zwierząt będzie się powiększał, kreując coraz wyższe koszty utrzymania coraz większej liczby bezdomnych zwierząt. Koncentrując się na usuwaniu skutków zjawiska, gminy nie dostrzegają korzyści wynikających z podejmowania właściwie zaplanowanych i wieloaspektowych działań profilaktycznych”¹⁹. Gminę powinno również zainteresować pokontrolne spostrzeżenie Najwyższej Izby Kontroli w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt stanowiące o tym, że „działania zapobiegające bezdomności oparte jedynie na funkcjonowaniu schronisk, oprócz tego, że były mało skuteczne, stawały się coraz bardziej kosztowne. W kontrolowanych gminach wydatki na wylapywanie i utrzymanie schronisk w ciągu czterech lat wzrosły o ponad jedną trzecią i stanowiły około 94% ogółu kosztów poniesionych na realizację gminnych programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania ich bezdomności”²⁰. Jako dobre praktyki w tym zakresie należy wskazać

¹⁶ Ibidem.

¹⁷ Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Łódzkiego z 13.09.2022 r., PNIK-I.4131.899.2022, LEX nr 3402863.

¹⁸ Skorupski M., *Zapobieganie bezdomności zwierząt*, „Kontrola Państwowa” 2017 nr 62(1), s. 101-108. Artykuł opracowany na podstawie Informacji o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli: Zapobieganie bezdomności zwierząt, P/16/058, nr ewid.20/2015/P/15/001/LBI, czerwiec 2016 r.

¹⁹ Najwyższa Izba Kontroli, *Zapobieganie bezdomności zwierząt. Informacja o wynikach kontroli*, Nr ewid. 9/2016/P/16/058/LBI.

²⁰ Ibidem s. 7.

wprowadzanie w gminach kompleksowego planu znakowania zwierząt, dofinansowywania zabiegów kastracji lub sterylizacji zwierząt właścicielskich, czy podjęcie przez radę uchwały w sprawie zwolnień właścicieli z opłaty od posiadania psów, w przypadku gdy zostały one wysterylizowane, oznakowane oraz wpisane do odpowiedniej bazy.

Podkreślenia wymaga, że **zawarte w art. 11 ust. 1 u.o.z. zdania własne gminy tj. zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom są zadaniami równoważnymi. Projekt Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Przemysł w 2023 r. nie realizuje zadania, którego celem jest zapobieganie bezdomności zwierząt.**

Zdając sobie sprawę, że opinia podmiotów wskazanych w art. 11a ust. 8 u.o.z. ma charakter niewiązący, pragniemy niniejszym podkreślić, że stanowi ona cenne narzędzie oddziaływania społecznego na sposób realizacji programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, dlatego też wnosimy do *Szanownego Pana Prezydenta Przemysła Wojciecha Bakuna* o uwzględnienie uwag wskazanych w niniejszej opinii.

Regulacje przyszłej uchwały, mającej powstać w oparciu o Projekt Programu, są niezwykle ważne nie tylko z punktu widzenia zapewnienia humanitarnego traktowania zwierząt, ale mają one także istotne znaczenie dla wspólnoty samorządowej, w szczególności dla mieszkańców Gminy Miejskiej Przemysł.

Na polecenie Stowarzyszenia Ochrony Zwierząt „Nadzieja” opinię o projekcie sporządziła doktorantka Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego w dyscyplinie nauk prawnych oraz członkini Stowarzyszenia Prawnicy na Rzecz Zwierząt mgr Maria Januszczyk.